

ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အမျိုးသမီးများအပေါ်အကြမ်းဖက်မှု ဆန့်ကျင်ခြင်း မူဘောင်

IFES မှ လွတ်လပ်ပြီးတရားမျှတသည့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်ရန် နိုင်ငံသားများ အခွင့်အရေး အား ထောက်ခံသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏လွတ်လပ်၍ ကျွမ်းကျင်မှုရှိသော ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာစနစ်များကိုခိုင်မာစေခြင်းနှင့် ရေရှည်တည်တံ့သည့် ဒီမိုကရေစီမြှင့်တင်ရန်အတွက် ဒေသခံများ၏စွမ်းရည်တည်ဆောက်ရမည်ဖြစ်သည်။

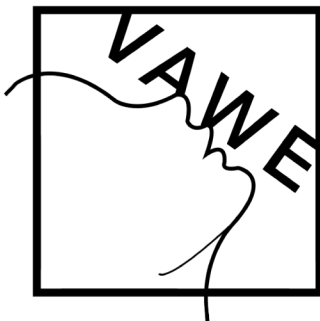
ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုဆန့်ကျင်ခြင်း (VAWE) သည်နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းအမြစ်တွယ်နေသော ပလုပ်ခံရသည့်ပုံစံများနှင့် ၎င်းဖြစ်ရပ်များသည် VAWE ထံအစီရင်ခံမှုမရှိခြင်းစသည်တို့အား သိမြင်နားလည်စေပါသည်။ နိုင်ငံတကာရွေးကောက်ပွဲစနစ်များဆိုင်ရာဖောင်ဒေးရှင်း (IFES) ၏VAWE မူဘောင်သည် အမျိုးသားအဆင့်မှာပင် VAWE အားအဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူခြင်း၊ မှတ်တမ်းမှတ်ရာပြုခြင်းနှင့် စိစစ်ပိုင်းခြားစသည်တို့တွင် ကိရိယာသဖွယ်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ လုပ်ငန်းသုတေသနတွင် အတတ်နိုင်ဆုံးအသုံးပြုခြင်းဖြင့်လည်း VAWE မူဘောင်သည် VAWE ၏ခက်ခဲနက်နဲမှုအားဖမ်းယူသိမြင်နိုင်ခြင်း နှင့် အကြမ်းဖက်မှုများအဆုံးသတ်စေရန်အတွက် အစီအစဉ်အကြံပြုချက်များရရှိစေပါသည်။

VAWE ၏အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်မှာ မူဘောင်၏ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှုများ၊ အမျိုးသမီးများအပေါ်အကြမ်းမူဆန့်ကျင်ခြင်း နှင့် IFES ၏အမျိုးသမီးများအပေါ်အကြမ်းဖက်မှုဆန့်ကျင်ခြင်းဆိုင်ရာ သုတေသနများအား အခြေပြု၍ ကောက်နုတ်ဖွင့်ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသမီးများအားရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိဖြစ်သော်၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲကာလလျှောက်တွင်ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်စဉ်တွင်းလွတ်လပ်မှုတစ်စွာပါဝင်နေခြင်းအား အနှောင့်အယှက်ပြုသည့်ထိခိုက်နစ်နာမှုတစ်စုံတစ်ရာဖြစ်ပေါ်စေခြင်း (ဝါ)ထိခိုက်နစ်နာစေရန်ကြိုးပမ်းခြောက်မှုမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ ထို့ပြင်အကြိမ်ကြိမ်တိုက်ခိုက်မှုပြုခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်နစ်နာစေခြင်း (ဝါ) အကျပ်ကိုင်ခြင်း၊ ကြိမ်းဝါးခြင်းနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဖိအားပေးခြင်းနှင့် အိမ်တွင်းအောင်းနေစေခြင်း (ဝါ) သီးသန့်နေစေခြင်း (ဝါ) လူအများကြားတွင်ရောထွေးနေစေခြင်းစသည်တို့ပါဝင်သည်။ ၎င်းဖြစ်ရပ်များမှာ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပါဝင်ပတ်သက်သူများအနေဖြင့် အမျိုးသမီးများအားမည်သည့်အခန်းကဏ္ဍတွင်မဆိုဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ-မဲဆန္ဒရှင်၊ မီဒီယာဆက်သွယ်ရေး၊ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ နိုင်ငံတော်ကိုယ်စားပြုပုဂ္ဂိုလ်၊ လူထုခေါင်းဆောင်၊ (ဝါ) ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာဝန်ထမ်း။

VAWE မူဘောင်သည် စီမံချက်၏သုတေသနတွေ့ရှိချက်နှင့် အောက်ပါအစိတ်အပိုင်းများမှ ဆင်းသက်လာပါသည် -

- ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှုများအားလေ့လာခြင်းနှင့် VAWE-(အောက်ဖော်ပြပါနှင့် နောက်စာမျက်နှာတွင် ကြည့်ပါ) ၂၀၁၈တွင် အမျိုးသမီးများ၏အတွေ့အကြုံအား ခြုံငုံမိစေသည့် သမရိုးကျ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှုအားစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းစဉ်အပါအဝင်ကွဲပြားသည့်ဝန်းကျင်များ၊ အမျိုးအစားများ၊ ပတ်သက်သူများ နှင့် VAWE ၏သက်ရောက်မှုများကိုပါ IFES မှတိုးချဲ့ လေ့လာခဲ့သည်။

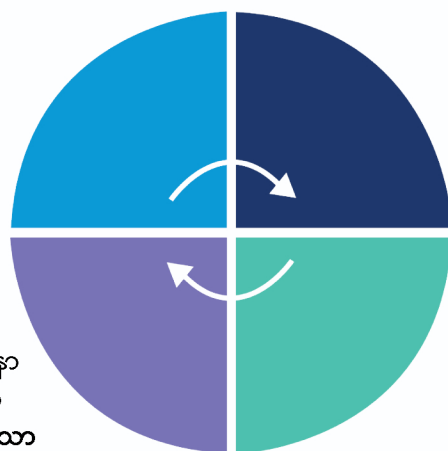

သတ်မှတ်ချက်များ

- နိုင်ငံရေး
- အဖွဲ့အစည်း
- အတတ်ပညာရှင်
- တစ်သီးပုဂ္ဂလ

သွင်ပြင်ပုံသဏ္ဍန်များ

- ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခန္ဓာပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်နစ်နာစေခြင်း နှင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ
- ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာမဟုတ်သော စိတ်လူမှုပိုင်း နှင့် စီးပွားရေး

ကျူးလွန်သူများ

- အဖွဲ့အစည်း
- နိုင်ငံမဲ့ နိုင်ငံရေးသမား
- လူ့အဖွဲ့အစည်း

တည်နေရာများ

- အများပြည်သူသွားလာရာအရပ်
- သီးသန့်နေရာအရပ်
- မိသားစုနှင့်သက်ဆိုင်ရာနေရာ
- စိတ်ကူးပေါက်ရာအရပ်

- **အကဲဖြတ်နည်းစနစ်** - VAWE အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ချက်နှင့် အဆင်တန်ဆာသည် အသုံးပြုသူများမှ အကဲဖြတ်ခြင်း၊ ပုံဖော်ခြင်း နှင့် ဘေးအန္တရာယ်များအား တန်ပြန်ခြင်းအစီအစဉ်တို့တွင် အသုံးပြုနိုင်ခြင်း (ဝါ) ကဏ္ဍ ၄ရပ် ဖြစ်သည့် - အမျိုးသမီးများ၏အခြေအနေ၊ အမျိုးသမီးများ၏နိုင်ငံရေးတွင် ပါဝင်မှု၊ VAWE နှင့် VAWE အား တုန့်ပြန်ခြင်း စသည်တို့တွင်လည်း သုံးနိုင်ပါသည်။
- **စောင့်ကြည့်မှုနည်းစနစ်** - စောင့်ကြည့်မှုနည်းစနစ်သည် သပ်ရပ်သောမှတ်တမ်းပြုစုရန်နှင့် VAWE ဆန်းစစ်ရန် အတွက် အသေးစိတ်သတင်းအချက်အလက် များ၏လားရာနှင့် ဖြစ်ရပ်များအား စုစည်းရန်အတွက် သစ်လွင်သော နည်းလမ်းများကို အကြံပြုထားပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်လည်ပတ်မှု အဆင့်အားလုံး၏ မည်သည့်နိုင်ငံရေး အခြေအနေတွင်မဆို အသုံးပြုသင့်/နိုင်ပါသည်။
- **အစီအစဉ်အကြံပြုချက်များ** - ၎င်းအစီအစဉ်အကြံပြုချက်အပိုင်းသည် VAWE မူဘောင်နှင့် VAWE လျော့ချရန် အခြားသောနည်းနာများဖော်ဆောင်ခြင်း စသည့် အခြေအနေ ၂ရပ်လုံးအတွက်သက်ဆိုင်သည်။

VAWE အားအဆုံးသတ်ရန်နှင့် လျော့ပါးသွားစေရန် IFES မှ VAWE ONLINE နှင့် VAWE LEGAL ချဉ်းကပ်ခြင်းမှ တဆင့်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။

ထိခိုက်နစ်နာခြင်း အမျိုးအစားများ				
အမျိုးအစားများ	ရှုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ		ရှုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာမဟုတ်သော	
	ခန္ဓာပိုင်းရာ ထိခိုက်နစ်နာခြင်း	လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ	စိတ်လူမှုပိုင်း	စီးပွားရေး
အမျိုးအစားကွဲများ ပါဝင်ပါသော်လည်း ကန့်သတ်မှု တစ်ခုတရားရှိသည်	လုပ်ကြံသည်/လုပ်ကြံရန်ကြိုးစားသည်၊ ကိုယ်ထိလက်ရောက်ကျူးလွန်သည်၊ ရိုက်နှက်ခြိမ်းခြောက်သည်၊ ကိုယ်လက် အင်္ဂါကျိုးပဲ့ ထိခိုက်စေသည်၊ ဒဏ်ရာရ စေသည် စသည်ဖြင့် - အင်တာနက်စာမျက်နှာတွင်လည်းလေ့လာနိုင်ပါသည်	အဓမ္မကျင့်သည်/အဓမ္မကျင့်ရန် အားထုတ်သည်၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်ထိလက်ရောက်ကျူးလွန်သည်၊ ရင်းနှီးသောမိတ်ဆွေမှ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်ရောက်ကျူးလွန်သည်၊ တစ်စုံတစ်အားလိင်ပိုင်းဆိုင်ရာမျှော်ဖြေပေးရန် အတင်းအကျပ်ခိုင်းစေသည်	ခြိမ်းခြောက်သည်၊ တရားခံ(ဝါ)တရားခံ၏ မိသားစုအားခြိမ်းခြောက်သည်၊ နှုတ်ဖြင့်ဆဲရေးတိုင်းတာသည်၊ အရှက်ခွဲသည်၊ အသရေဖျက်သည်	ပြင်းပယ်သည်/အရင်းအမြစ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများအားစဉ်ဆက်မပြတ် ပြင်းပယ်ပေးရန် ခြိမ်းခြောက်သည်၊ ငွေကြေးသုံးစွဲမှုနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုရယူခြင်း (ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု၊ ဝန်ထမ်းဌာနရုံးခြင်း) တို့အားတရားမဝင်ထိန်းချုပ်သည်နှင့် စောင့်ကြည့်သည်
သတ်မှတ်ချက်များ				
အမျိုးအစားများ	နိုင်ငံရေး	အဖွဲ့အစည်း	အတတ်ပညာရှင် (တိုင်းပြုပြည်ပြု ပုဂ္ဂိုလ်/နိုင်ငံရေးသမား- မဟုတ်သူ)	တစ်သီးပုဂ္ဂလ (တိုင်းပြုပြည်ပြု ပုဂ္ဂိုလ်/နိုင်ငံရေးသမား- မဟုတ်သူ)
အမျိုးအစားကွဲများ ပါဝင်ပါသော်လည်း ကန့်သတ်မှု တစ်ခုတရားရှိသည်	ရွေးကောက်ပွဲဝင်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲအရာထမ်း၊ နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်ကြီးသူ (အဆိုပြုခံရရန် လုပ်ဆောင်နေသူ)၊ ဝန်ထမ်းများ၊ ပါတီအသင်းဝင်များနှင့် ထောက်ခံသူများ	ရွေးကောက်ပွဲစီမံခန့်ခွဲရေးအသင်း ဝန်ထမ်းနှင့် မဲရုံဝန်ထမ်း၊ ရဲနှင့် လုံခြုံရေးဝန်ထမ်း၊ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ	ဂျာနယ်လစ်များ၊ နိုင်ငံသားအသိပညာပေးသူများ၊ ပြည်သူ့အကျိုးသယံဇာတများ၊ လူထုခေါင်းဆောင်များ	မဲဆန္ဒရှင်များ၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း မှုမတူသောပြည်သူများ (ဘလော့ဂါ၊ တက္ကသိုလ်ဆရာ/မများ၊ နိုင်ငံရေးအရ အသိဖြင့် သရုပ်ဆောင်သူများ၊ အများကြိုက်နေလေ့ရှိသူများ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဟောင်းများ)
ကျူးလွန်သူများ				
အမျိုးအစားများ	အဖွဲ့အစည်းများ	နိုင်ငံပဲ့ နိုင်ငံရေးသမား	လူ့အဖွဲ့အစည်း	
အမျိုးအစားကွဲများ ပါဝင်ပါသော်လည်း ကန့်သတ်မှု တစ်ခုတရားရှိသည်	ပြည်နယ်လုံခြုံရေး၊ ရဲ၊ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ(အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ ဥပဒေပြုရေးဝန်ထမ်းများ)၊ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများ(မဲရုံဝန်ထမ်းများ၊ ရွေးကောက်ပွဲစီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းများ၊ ရွေးကောက်ပွဲလုံခြုံရေးဝန်ထမ်းများ)၊ နှင့် ပြည်နယ်ကိုယ်စားပြုများ (ပြည်သူ့စစ်၊ ဂိုဏ်းဂန)	ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၊ ပါတီခေါင်းဆောင်များ၊ ပါတီအဖွဲ့ဝင်များ၊ အရံတပ်၊ ပါတီပြည်သူ့စစ်၊ အစိုးရမဟုတ်သော လက်နက်ကိုင်တပ်သားများ	ဂျာနယ်လစ်များ/မီဒီယာများ၊ မဲဆန္ဒရှင်များ၊ လူထု (ဝါ) လူထုရပ်ဝန်း၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ သဘာဝကြီးသည့်ရှေးရိုးစွဲများ၊ ဝန်ထမ်းများ၊ ရာဇဝတ်သားများ၊ မိတ်ဆွေအရင်းချာ/ဖနီး၊ မိသားစုဝင်များ၊ ရွေးကောက်ပွဲလေ့လာစောင့်ကြည့်သူများ၊ လူငယ်အုပ်စုများ	
တည်နေရာများ				
အမျိုးအစားများ	အများပြည်သူသွား လာရာအရပ်	သီးသန့် နေရာ	မိသားစုနှင့် သက်ဆိုင်ရာ နေရာ	စိတ်ကူးပေါက်ရာအရပ်
အမျိုးအစားကွဲများ ပါဝင်ပါသော်လည်း ကန့်သတ်မှု တစ်ခုတရားရှိသည်	လမ်းမများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီရုံးချုပ်များ၊ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများ	မိမိတို့အိမ်နေရာများ၊ ရုံးခန်းများ	မိတ်ဆွေရင်းချာ နေထိုင်ရာအဝန်းအဝိုင်း	အများပြည်အသုံးပြု ရာအင်တာနက် - တယ်လီဖုန်း၊ ဘလော့များ၊ အင်တာနက်မီဒီယာ၊ အင်တာနက်ဖြင့် အပြန်အလှန်စကားပြောခြင်း၊ ယူကျူ၊ ဖေ့ဘွတ်စ်၊ အင်စတာဂရမ် တသီးပုဂ္ဂလ သီးသန့် ဆန်သူများရှိရာ အရပ်များ - ကိုယ်ပိုင်အိမ်၊ စာတို ဖြင့်ဆက်သွယ်